

תקנון

**בית הספר ללימודים מתקדמים
(בל"מ)**

תשע"ה 2014-2015

א. מבוא

בית הספר ללימודים מתקדמים (להלן בל"מ) הוקם כדי לרכז את הטיפול בתלמידים לתארים המתקדמים באוניברסיטה תחת קורת גג אחת, במטרה לייעל ולשפר את השירות הניתן לתלמידים, למנחים ולשופטים.
בל"מ פועל כדי למנף את המחקר לתואר השני והשלישי ע"י קבלת תלמידים איכותיים לתארים אלו וע"י קידום ואישור תכניות לימודים חדשות.
בל"מ יפקח על תהליכי הקבלה לתארים המתקדמים ויאשר את קבלת המועמדים, את הצעות המחקר ואת עבודות הדוקטורט (הדיסרטציות).

ב. מבנה בית הספר ללימודים מתקדמים

- בראש בל"מ יעמוד דקן ולצידו יכהנו ועדת קבע אקדמית, ועדות משנה וסגן אקדמי.
הדקן ימונה ע"י הרקטור, וסגנו ימונה ע"י הדקן באישור הרקטור.
חברי ועדת הקבע האקדמית יכהנו גם במספר ועדות משנה:
1. ועדת משנה לאישור תוכניות לימודים, ובה לפחות נציג אחד מכל פקולטה.
  2. ועדות משנה לאישור הצעות מחקר, שופטים ודיסרטציות לתואר שלישי ועבודות מחקר לתואר שני עפ"י החלוקה הבאה:
    - א. יהדות, רוח ולימודים בין תחומיים (לא כולל מדעי המוח)
    - ב. חברה ומשפטים
    - ג. מדעיים מדויקים, מדעי החיים, הנדסה, רפואה ומדעי המוחבכל ועדת משנה יהיו נציגים מהפקולטות המתאימות.
  3. ועדת מלגות, ובה לפחות נציג אחד מכל פקולטה.

ג. תפקידי בל"מ

- * אישור הקריטריונים המחלקתיים לקבלת תלמידים;
- * אישור תנאי קבלה וחריגים, כולל דרישה לעריכת בחינת כניסה למועמדים;
- * אישור הקריטריונים המחלקתיים לאישור הצעות מחקר;
- * אישור תוכניות לימודים חדשות לתארים המתקדמים;
- * פיקוח על מטלות סיכום במסלול ללא עבודת מחקר;
- * אישור מנחים והצעות מחקר לתואר שני ושלישי;
- * אישור שיפוט עבודות מחקר לתואר שני ושלישי;
- * שירות כמינהל סטודנטים (סטטוס וכו');;
- * טיפול בהענקת מלגות לתלמידים (הצטיינות וסיוע);
- * הודעה על קבלה ודחייה.

ד. תנאים להגשת מועמדות לביה"ס ללימודים מתקדמים

לתואר שני יש צורך בציון 76% לפחות בתואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר. לתואר שלישי הוכחה ליכולות מדעיות הבאות לידי ביטוי בעבודת הגמר ובלמודים לתואר שני ממוסד אקדמי מוכר, הכול בכפוף להחלטת המחלקה ולאישור בל"מ (ובהתאם למפורט בהמשך ובנהלים).

ה. לימודים לקראת התואר השני

הלימודים לקראת התואר השני מתקיימים בשני מסלולים:

מסלול א'	כולל ביצוע עבודת מחקר והגשת עבודת גמר בכתב על תוצאות המחקר.
מסלול ב'	ללא עבודת מחקר. מסלול זה קיים רק בחלק מהמחלקות ומסיימיו לא יוכלו להגיש את מועמדותם ללימודים לקראת התואר השלישי, אלא אם כן יבצעו עבודת מחקר שוות ערך לתזה של תואר שני, על פי הכללים.
מסלול ישיר	לתואר ראשון ושני לתלמידים מצטיינים מאוניברסיטת בר-אילן.

כל אחד מהמסלולים ניתן ללמוד במסגרת המסלול הרגיל, ישיר לתואר ראשון ושני והמשולב לתואר שני ושלישי (כמפורט בנהלים).

1. קבלת תלמידים

- א המועמד יגיש בל"מ בקשה על גבי הטופס המיועד לכך בצירוף המסמכים הנדרשים. הבקשה תועבר למחלקה, שתדון בקבלת המועמד. המחלקה רשאית להזמין את המועמד לראיון או לבחינה לפי ראות עיניה. המחלקה תעביר לבל"מ את המלצתה לקבל את המועמד או לדחותו, בצירוף המלצה על לימודי השלמה עפ"י הצורך.
- ב המחלקה רשאית לדרוש ציון קבלה גבוה יותר מהמצויין בסעיף ד' לעיל.
- ג הבקשה תובא לדיון בוועדת המשנה המתאימה. דקן בל"מ יודיע למחלקה ולמועמד על החלטת הקבלה או הדחייה של המועמד.

2. דרישות לתואר שני

א כללי

(1) המקצוע שילמד התלמיד לתואר השני יהיה בדרך כלל אותו מקצוע שבו קיבל התלמיד את התואר הראשון. אם יתקבל למקצוע שונה רשאים המחלקה ובל"מ להטיל עליו לימודי השלמה. מועמדים ממוסדות אחרים, שתוכנית הלימודים שלהם אינה זהה לזו הנלמדת בבר-אילן, יידונו פרטנית ותנאי קבלתם ייקבעו ע"י המחלקה ויאושרו ע"י בל"מ.

(2) במשך תקופת לימודיו יידרש התלמיד להשתתף בקורסים על פי מסלול לימודיו (א' או ב') ובהיקף המתפרסם בכל שנה עפ"י המופיע בנהלי בל"מ בחוברת "פרטי מידע" של בל"מ. המחלקה ובל"מ רשאים להוסיף על דרישה זו. הדרישות הנוספות יובאו מראש לידיעת המועמדים. תוכנית הקורסים לתואר שני תיקבע ע"י המחלקה מתוך הקורסים שהמחלקה מקיימת למטרה זו.

תלמיד לתואר שני רשאי ללמוד כמה קורסים לתואר שני במחלקות אחרות. על הקורסים להיות מתאימים למסלול בו הוא לומד, לפי קביעת המחלקה. כמו כן, תלמיד לתואר שני יהיה רשאי ללמוד כמה קורסים שאותם לא למד בעבר מתוך קורסים של תוכנית הלימודים לתואר הראשון ממחלקתו או ממחלקות אחרות, המתאימים לפי קביעת המחלקה גם לתלמידים לתואר שני. כל זאת עפ"י המפורט בנהלים.

(3) יתר הדרישות מופיעות בנהלי בל"מ.

ב הדרישות במסלול א' (עם עבודת גמר)

מכל תלמיד במסלול זה יידרש בנוסף להשתתפות בקורסים גם ביצוע של עבודת מחקר. מטרת המחקר היא בעיקר הכשרת התלמיד בשיטות מחקר והוכחת כושרו האנליטי בשטח התמחותו. בסיום המחקר יגיש התלמיד עבודת גמר בכתב. שיפוט העבודה ייעשה כמפורט להלן.

ג הדרישות במסלול ב' (ללא עבודת גמר)

מכל תלמיד במסלול זה יידרש בנוסף להשתתפות בקורסים הוכחת ידיעותיו בתחום.

מכסת השעות השנתיות והדרישות השונות מופיעות בנוהלי העבודה של בל"מ.

3 משך הלימודים

תקופת הלימודים, כולל ביצוע המחקר וההשתתפות בקורסים, תימשך בדרך כלל שנתיים בהתאם למסלול במחלקה. הארכות ושינויים עפ"י הפירוט בנהלים.

4 המחקר (לתלמידים במסלול א')

התלמיד יגיש למחלקה הצעה לתכנית מחקר מאושרת על ידי המנחה עד סוף שנה"ל הראשונה, ולא יאוחר מסוף סמסטר א' בשנה"ל השנייה, בהתאם לדרישות המחלקה ועפ"י התאריכים המופיעים בנוהלי בל"מ.

5 הנחיה (לתלמידים במסלול א')

- א. כמנחה יוכל לשמש כל חבר סגל של האוניברסיטה מדרגת מרצה ומעלה, או בדרגת מחקר מקבילה. מרצים במסלול הנלווה יכולים להנחות רק באישור בל"מ. במקרים יוצאים מן הכלל, בסמכות בל"מ, ניתן לאשר כמנחה גם עובד מדעי בדרגת מורה. מומחה בתחום, או חבר הסגל הזוטר, או מי שאינו בדרגה המתאימה יוכל להנחות לתואר שני בשיתוף עם מנחה נוסף בדרגה המתאימה.
- ב. בפקולטה לרפואה רשאי להנחות חבר סגל במסלול הקליני מדרגת מרצה בכיר קליני ומעלה.
- ג. באישור המחלקה ודקן בל"מ רשאי עובד מדעי ממוסד אחר מדרגת מרצה ומעלה לשמש מנחה, בתנאי שימונה לתלמיד גם מנחה מתוך האוניברסיטה.
- ד. חבר סגל שפרש לגמלאות מהאוניברסיטה יהיה רשאי להנחות לבדו בתנאים מסוימים (כמפורט בנהלים).
- ה. שמו של מנחה, שמסיבות שונות אושר לו להנחות רק בליווי מנחה נוסף, יפורסם, עפ"י רצונו, על גבי עבודת הגמר.

6 הגשת עבודת גמר ושיפוטה (לתלמידים במסלול א')

- א עם סיום מחקרו יגיש התלמיד, באישור המנחה, את עבודת הגמר עפ"י הכללים שייקבעו ע"י בל"מ ויופיעו בנוהלי בל"מ.
- ב השיפוט ייעשה ע"י שופט אחד לפחות בנוסף למנחה. השופט ייקבע ע"י המחלקה ובכפוף לאישור בל"מ. השופט יכול להיות אחד מחברי סגל המחלקה מדרגת מרצה ומעלה.
- ג על התלמיד לעמוד בבחינה בעל פה (הגנה על עבודת המחקר) בפני ועדה שתמונה על ידי המחלקה. בראש הוועדה יעמוד נציג המחלקה או מי שימונה מטעמו, וחבריה יהיו: מנחה העבודה והשופט, ובשעת הצורך גם חבר סגל נוסף במסלול הרגיל, הנלווה שהמחלקה תמצא לנכון, ובלבד שיהיה בעל דרגת מרצה לפחות, בדרגה שמתאימה גם להנחיה.
- ד בבחינה שבע"פ יציג התלמיד את תוצאות מחקרו ויוכיח בקיאות במכלול הבעיות בתחום עבודת הגמר שלו ובחומר נוסף, כפי שייקבע על ידי המחלקה. המחלקה תהיה רשאית לקיים בחינה בכתב על כל חומר נוסף שתמצא לנכון.

- ה (1) לא יפרסם התלמיד את עבודת המחקר או חלק ממנה, אלא באישור המנחה.
ה (2) תלמיד המפרסם עבודת מחקר או חלק ממנה יציין כי המחקר נעשה באוניברסיטת בר-אילן כחלק מלימודי התואר השני.

7 חבר סגל לא ישים כמנחה או כשופט של עבודת המחקר של קרוב משפחה. לעניין זה קרובי משפחה הם: בני זוג, הורים, ילדים ובני זוגם, אחים ואחיות ובני זוגם.

ו. לימודים לקראת התואר השלישי

במהלך לימודי הדוקטורט על התלמיד לבצע מחקר שיש בו חידוש מדעי. קיימים שלושה מסלולי לימוד: מסלול רגיל, מסלול ישיר ומסלול משולב לדוקטורט (עפ"י המפורט בנהלים).

1 תנאי הקבלה של תלמידים לתואר שלישי

מועמד יכול להתקבל כתלמיד לתואר שלישי לאחד משלושת המסלולים. כמו כן, לעומדים בתנאים קיים גם מסלול השלמות לתואר שלישי. המחלקה תדון בכל מועמד ותמליץ על קבלתו או דחייתו לאחד המסלולים על פי תנאי הקבלה המקובלים והמפורטים בנוהלי העבודה. ועדת המשנה של בל"מ תדון בכל אחד מהמועמדים לאור המלצתה של המחלקה, ורק בסמכותה לקבל או לדחות מועמדים. תנאי הקבלה למסלולים השונים מפורטים בנהלים.

2 תקופת הלימודים

לתואר שלישי ניתן להתקבל במהלך כל השנה (למעט מחלקות בודדות). ספירת מניין השנים היא לפי השנה האקדמית ולא מתאריך הקבלה. התלמיד יהיה חייב ברישום ובשכר לימוד כפי שייקבע על ידי שלטונות האוניברסיטה במשך תקופה מינימלית של שנתיים. משך הלימודים הוא כמפורט בנהלים.

3 מינוי מנחים

- א. תלמיד לתואר שלישי ישתייך למחלקה שאליה שייך נושא עבודת המחקר שלו. אם נושא המחקר נוגע לשתי מחלקות תקבע ועדת המשנה של בל"מ לאיזו מהן ישתייך התלמיד.
- ב. המחלקה ובל"מ יאשרו את אחד מחברי הסגל במחלקה כמנחה של התלמיד בעבודת הדוקטורט שלו. בשעת הצורך רשאית ועדת המשנה לאשר מנחה נוסף. שני המנחים יקיימו קשר רציף וקבוע ביניהם.
- ג. במקרים מיוחדים רשאי בל"מ לאשר מנחה יחיד ממחלקה אחרת.
- ד. למנחה יתמנה חבר סגל מהמסלול הרגיל בעל דרגת מרצה בכיר לפחות. מרצים במסלול הנלווה (מומחה) יכולים להנחות רק באישור בל"מ. בעלי דרגת מרצה אינם רשאים להדריך תלמידים לתואר שלישי באופן עצמאי, אלא בשיתוף עם מנחה נוסף בדרגה המתאימה, וזאת לאחר אישור בל"מ. כמו כן רשאית המחלקה להמליץ בפני בל"מ למנות כמנחים חברי סגל ממוסדות מחקר והשכלה גבוהה אחרים, המכהנים בדרגות מתאימות. במקרים כאלה תמנה המחלקה מנחה נוסף שהוא חבר סגל באוניברסיטת בר-אילן, כאמור לעיל.

ה. מקרים מיוחדים

בהמלצת המחלקה ובאישור בל"מ:

1. חבר סגל בדרגת מרצה יוכל להדריך תלמידים לתואר שלישי ללא הוספת מנחה נוסף.
2. מומחה בתחום, או חבר הסגל הזוטור, או מי שאינו בדרגה המתאימה, יוכל להנחות לדוקטורט בשיתוף עם מרצה בכיר ומעלה.
- ו. חבר סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה, שפרש לגמלאות מהאוניברסיטה, יהיה רשאי להנחות בתנאים מסוימים (כמפורט בנהלים).
- ז. שמו של מנחה, שמסיבות שונות אושר לו להנחות רק בליווי מנחה נוסף, יפורסם, עפ"י רצונו, על גבי הדיסרטציה.

- ח. חבר סגל לא ישמש כמנחה או כשופט של עבודת דוקטור של קרוב משפחה. לעניין זה קרובי משפחה הם: בני זוג, הורים, ילדים ובני זוגם, אחים ואחיות ובני זוגם.
- ט. המחלקה תמליץ בפני בל"מ לאשר נושא לעבודת דוקטור רק לאחר שיימצא מנחה למחקר בנושא המוצע, אשר יקבל על עצמו את האחריות להדרכתו של התלמיד לתואר שלישי.

4 חובות הלימודים: קורסי התמחות, לימודי השלמה, בית הספר ללימודי יסוד וידעת שפות

1. המחלקה תמליץ בפני בל"מ על היקף השעות שיהיה על המועמד ללמוד כשיתקבל ללימודי תואר שלישי, על פי הכללים שנקבעו בנוהלי בל"מ.
2. תלמיד לתואר שלישי ישתתף באורח פעיל בקורסים ובסמינריונים בשלוש השנים הראשונות ללימודיו.
3. על התלמידים ללמוד לימודי יסוד ביהדות ולקבל ציון בקורסים אלה. פירוט הזכאים לפטור מחובה זו מופיע בנהלים.

5 נושא המחקר והצעת מחקר

שתי אפשרויות לשיפוט הצעת המחקר (כמפורט בנהלים) :

1. שיפוט ההצעה על-ידי שופט פנים ושופט חוץ.
2. "ועדה מלווה".

6 סדרי ההדרכה

למנחה ולתלמיד יש מחויבות לעבודה משותפת. על התלמיד והמנחה להגיש למחלקה דו"ח התקדמות אחת לשנה, עפ"י המפורט בנהלים.

7 ביצוע עבודת הדוקטור מחוץ לאוניברסיטה

במקרים מיוחדים רשאי התלמיד לבצע את עבודת הדוקטורט שלו מחוץ לכותלי האוניברסיטה בהתאם לנהלים שנקבעו, ובתנאי שלפחות 50% משעות הלימוד (קורסים) יילמדו בין כותלי האוניברסיטה.

8 הגשת עבודת הדוקטור

א. תלמיד לתואר השלישי הרשום שנתיים רצופות ושמיאל את כל הדרישות המוטלות עליו לפי תקנות אלה, רשאי להגיש לבל"מ את עבודת הדוקטור שלו לשם קבלת התואר, לאחר שקיבל לכך את אישור המנחה והמחלקה. עם הגשת העבודה לבל"מ יש לצרף את אישור המנחה ואת אישור המחלקה.

ב. בהמלצת המחלקה ובאישור בל"מ יורשה תלמיד לכלול בעבודת הדוקטור חלקים מעבודות אחרות שלו (שפורסמו או שלא פורסמו), בתנאי שחלקים אלה ומקורם יצוינו במפורש בגוף עבודת הדוקטור.

ג. עבודת הדוקטור צריכה להיכתב בשפה העברית. במקרים מיוחדים רשאים המנחה והמחלקה להמליץ בפני בל"מ לאשר את כתיבת העבודה בשפה אחרת. תנאי מוקדם לאישור הבקשה הוא שיובטח מראש כי יש בנמצא שופטים השולטים בשפה הנדונה, כמפורט בנהלים.

ד. התלמיד יקפיד על שימוש בשפה מתוקנת ועל סגנון, עריכה והגהה. עבודת הדוקטור, כולל התקצירים, הרשימה הביבליוגרפית והנספחים, תוגש למחלקה בצורה המתאימה לפרסום כספר או כמאמר בספרות המדעית. המחלקה רשאית לא לאשר הגשת עבודה שתוגש על ידי התלמיד לתואר שלישי אם ימצאו בה ליקויים לשוניים וסגנוניים. כאמור, רק לאחר אישור המנחה והמחלקה תובא העבודה לאישור בל"מ.

9 הגשת עבודת דוקטור הכוללת מאמרים

תלמיד רשאי לכתוב עבודת דוקטור הכוללת מאמרים שהתקבלו לפרסום בכתבי עת שפיטים, ובתנאי שהמאמרים קשורים ישירות לנושא המחקר שאישר בל"מ (בפרסום יש להקפיד על הכללים המפורטים בנהלים).
על התלמיד להיות בעל התרומה המשמעותית ביותר במאמרים.
תהליך הגשת עבודת דוקטור הכוללת מאמרים מפורט בנהלים.

10 מינוי שופטים וסדרי שיפוט

קיימות שתי אפשרויות שיפוט:

1. שיפוט ע"י שופט פנים ושופט חוץ.

- א המחלקה תמליץ בפני בל"מ על מועמדים לשיפוט.
עם הגשת עבודת הדוקטור לבל"מ ימנה בל"מ שלושה שופטים ובהם המנחה. אם יש לעבודה מספר מנחים הם ייחשבו כאחד לצורך מספר השופטים.
בנוסף לשיפוט שיעשה על ידי המנחה, תישלח עבודת הדוקטורט לשופט פנים (מתוך האוניברסיטה) ולשופט חוץ (מחוץ לאוניברסיטה - מומחה ממוסד אחר בארץ או בחו"ל) בעלי דרגה מתאימה.
אדם הקרוב קרבה משפחתית למגיש עבודת הדוקטור לא יתמנה כשופט.
במקרים חריגים, ובכפוף לנימוקים מבוססים, יאשר בל"מ כי העבודה תישלח רק לשופט פנים או רק לשופט חוץ. בל"מ רשאי למנות בשעת הצורך שופטים נוספים.
האישור הסופי של הרכב השופטים היא בסמכות בל"מ.
- ב שופטי הצעת המחקר ושופטי עבודת הדוקטור יכולים להיות אותם שופטים.
- ג אם המנחה הינו חבר בוועדת המשנה של בל"מ הוא לא יהיה נוכח בזמן הדיון בוועדה על מינוי השופטים. כמו כן הוא לא יהיה נוכח בוועדה בזמן הדיון על דיווחי השופטים. שמות השופטים יהיו חסויים בפניו, אלא אם כן לא ביקשו חיסיון.
- ד כל אחד מהשופטים יחווה את דעתו על עבודת הדוקטור וימסור דיווח לבל"מ מבלי שיקרא את הדיווחים של השופטים האחרים. שמות השופטים יהיו חסויים בפני התלמיד והמנחים, אלא אם כן הם הביעו את הסכמתם בכתב להסרת החיסיון.
אישור המנחה להגשת העבודה, אשר יועבר ישירות לבל"מ, ייחשב חו"ד על העבודה.
- ה הדיווח של השופטים (למעט המנחה או המנחים) שיימסר לבל"מ יכלול הערכה מנומקת של עבודת הדוקטור מבחינת חידושים, תוכן, שיטה, מבנה, סגנון, בהירות ועריכה טכנית.
- ו אם ימצא השופט שעבודת הדוקטור הולמת את הדרישות, עליו לכלול בדיווח שלו משפט הקובע במפורש שהעבודה ראויה להתאשר כעבודת דוקטור.
- ז אסור לשופט למסור את הדיווח שלו ישירות למגיש עבודת הדוקטור או למנחה.
- ח על השופט למסור את הדיווח שלו תוך חודשיים מן היום שתימסר לו העבודה. אם ימצא השופט לנכון לשוחח עם התלמיד לצורך הבהרות כלשהן, עליו לבקש רשות לכך מבל"מ.
- ט בל"מ ידון בטיב עבודת הדוקטור וברמתו לאור הדיווחים של השופטים ויחליט אם לאשרו. עבודת הדוקטור תיחשב מאושרת אם יצביעו בעד אישורה רוב החברים הנוכחים בישיבה.
- י לפי חוות דעתם של השופטים רשאי בל"מ לדרוש מהתלמיד לתקן את עבודת הדוקטור תוך מתן הוראות מפורטות לגבי התיקונים הנדרשים.
- יא במקרה של חילוקי דעות בין השופטים, רשאי בל"מ למנות שופטים נוספים.

2. שיפוט ע"י ועדה מלווה

- המחלקה והמנחה יכולים לבקש מבל"מ אישור להקמת ועדה מלווה לתלמיד, שתלווה אותו במשך כל תקופת הדוקטורט (כמפורט בנהלים).
- הוועדה המלווה תכלול את המנחה או המנחים ושני חברים נוספים. לפחות אחד מהשופטים חייב להיות שופט חוץ. על החברים להיות בדרגת מרצה בכיר ומעלה מאוניברסיטת בר אילן או מאוניברסיטה מחקרית אחרת. הרכב הוועדה המלווה יועבר לאישור דקן ביה"ס ללימודים מתקדמים.
- א. כל אחד מחברי הוועדה המלווה יכין דו"ח על העבודה ויעבירו למחלקה על פי המתכונת שהוצגה בסעיף 10.1.
- ב. לאחר קבלת הדו"חות מחברי הוועדה המלווה רשאית המחלקה להמליץ בפני בל"מ לבחון את התלמיד במבחן סיום (הגנה על הדוקטורט). במבחן זה על התלמיד להוכיח בקיאות בעבודתו ולענות על שאלות חברי הוועדה המלווה (פירוט בנהלים).
- ג. המחלקה תמליץ בפני בל"מ על הרכב ועדת הבחינה. בין חברי ועדת הבחינה יכלול חבר הוועדה המלווה מחוץ לאוניברסיטה. אם במהלך כתיבת העבודה לא היה בוועדה המלווה חבר חיצוני, יש לצרף חבר חיצוני לצורך הבחינה. המחלקה תתאם את הבחינה ובל"מ יאשר את הרכב ועדת הבחינה.
- ד. לאחר סיום הבחינה המחלקה תעביר לאישור בל"מ סיכום בחינה שעליו חתומים כל חברי הוועדה המלווה.

11 פסילת עבודה

עבודה שנפסלה על ידי בל"מ בהסתמך על חוות דעת השופטים תוחזר לתלמיד המחקר, והוא רשאי לפרסמה על אחריותו. במקרה זה אסור לו להזכיר בפרסום שהעבודה נכתבה כעבודת דוקטור באוניברסיטת בר-אילן.

12 הענקת התואר

- א. לאחר אישור עבודת הדוקטור על ידי בל"מ, יהיה התלמיד זכאי לשאת את התואר "דוקטור".
- ב. התואר שבו יוכתר התלמיד יהיה התואר "דוקטור לפילוסופיה" (ובלועזית: Doctor of Philosophy).
- ג. התלמיד יקבל תעודה המעידה על סיום לימודיו לתואר דוקטור ועל נושא העבודת דוקטור. התעודה תהיה חתומה בידי נשיא האוניברסיטה, רקטור האוניברסיטה ודקן בל"מ.

13 אופן הגשת העבודה בתכונת המאושרת ופרסומה מופיעים בנוהלי העבודה של בל"מ.

ז כללי

- א. כל אישור הניתן ע"י המחלקה הוא בבחינת המלצה בלבד. זכות האישור הסופי בכל הנושאים המפורטים לעיל שמורה לבל"מ.
- ב. סדרי ההרשמה, אופן הפנייה למחלקה ולבל"מ, אופן הגשת הדיווחים, ההוראות לעריכת העבודת דוקטור וסדרי הגשת עבודת הדוקטור ייקבעו כולם על ידי בל"מ.
- ג. התקנות הכלליות המחייבות את התלמידים באוניברסיטה חלות גם על התלמידים לתארים מתקדמים במשך כל שנות לימודיהם באוניברסיטה.
- ד. תקנות הלימודים יחולו על התלמיד כפי שפורסמו בשנת לימודיו הראשונה במחלקה ובבל"מ. עם זאת רשאים המחלקה ובל"מ להכניס במערכת הלימודים שינויים, ובלבד שהללו לא יהיו כרוכים בשינוי במכסה הכוללת של שעות הלימוד, כפי שהיו נהוגות בשנת לימודיו הראשונה.
- ה. נוהלי בל"מ הם חלק מהתקנון ומשתנים מעת לעת. כל שינוי של הנהלים כרוך ברוב של 2/3 מחברי ועדת הקבע של בל"מ.